

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(04-05 листопада 2021 р.)**

1 том

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 04-05 листопада 2021 р.). — Т.1. - Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. — 102 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 3 від 18.10. 2021 р.

Редакційна колегія:

Шип С.В., доктор мистецтвознавства, професор;

Батюк Н.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2021

Кабур Л.М.

викладач кафедри музично-інструментальної
підготовки ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ПРОФЕСІЙНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Соціокультурні перетворення які відбуваються в Україні сьогодні зумовлюють необхідність трансформування структури і змісту музично-педагогічної освіти. Провідником нових спрямувань навчально-виховного процесу виступає вчитель музики, який акумулює наукові ідеї, досягнення, інноваційні підходи, методика, розробляє та впроваджує їх на практиці. Зміни безпосередньо впливають і на процеси професійно-особистісного самовизначення майбутнього вчителя музики в напрямі усвідомленого вибору вектору професійного спрямування та ідентифікації себе в професії.

Проблема професійного самовизначення особистості є предметом дослідження багатьох учених в різних галузях науки. Різні аспекти процесу професійного самовизначення особистості відображено в психолого-педагогічних роботах К. Абульханової-Славської, Л. Божович, Е. Кучеренко, А. Мудрика, В. Полякова, Н. Пряжникова, В. Симоненко, В. Синякової та ін. За висновками Е. Кучеренко «професійне самовизначення є складовою частиною професійного розвитку особистості і виступає критерієм її професійного становлення як форми особистісного розвитку загалом. Цей процес відбувається протягом всього життя людини, починаючи з дошкільного віку і стає самоорганізованим особистісним процесом у підлітковому віці.» [1, с. 232]. В. Синякова вважає, що професійне самовизначення це «складний динамічний процес орієнтації особистості у професійно-трудоному середовищі, розвитку та самореалізації духовних і фізичних можливостей, формування адекватних професійних намірів і планів, реалістичного образу себе, як професіонала». [3].

Останнім часом інтерес до цього феномену спостерігається в науково-педагогічному середовищі в контексті визначення пріоритетних напрямків діяльності ВНЗ для професійного самовизначення студентів та впливу педагогічної практики на ці процеси.

Педагогічна практика це вид практичної діяльності яка синхронізує в собі професійну і навчальну діяльність, в основі якої лежить самостійність та творча активність студента. Вона є важливою умовою особистісного зростання

майбутнього учителя музичного мистецтва, формування його професійного самовизначення, адаптації та подальшої реалізації в музично-педагогічній діяльності. Саме під час педагогічної практики відбувається усвідомлення студентом себе в професії, своєї ролі, функцій, формуються індивідуальні професійні наміри, плани, вибудовується поетапна індивідуальна педагогічна траєкторія. Педагогічна практика це перший педагогічний досвід студента, перші кроки до самоствердження в новій соціальній ролі учителя, де активізуються процеси самопізнання, самобачення. На цьому етапі студенти шукають відповіді на непрості запитання стосовно правильності вибору професії і свого місця в ній, які за своїм змістом набувають характеру професійного самовизначення.

В умовах сучасного ринку праці, де основними критеріями відбору фахівців є, перш за все, здатність застосовувати отримані знання на практиці, педагогічна практика стає необхідною формою процесу практичного пізнання закономірностей і принципів професійної діяльності. Педагогічна практика ґрунтується на професійних знаннях, спирається на певний теоретичний фундамент. Вона слугує сполучною ланкою між теоретичним навчанням студента і його майбутньою самостійною діяльністю.

За висновками Р. Пріми - педагогічна практика в цілому є домінантним, поліфункціональним феноменом у навчальному процесі вищого навчального закладу, коли застосовуються й усвідомлюються фундаментальні теоретичні знання, інтенсифікується розвиток педагогічного мислення, творчих здібностей студентів. [2, с. 274].

На сьогоднішній день у педагогічній науці все частіше став вживатися термін «практико-зорієнтоване навчання». Багато вчених (В. Бедерханова, І. Данілова, С. Лаврушина, Е. Кравченко, І. Кожевникова) пов'язують практико-зорієнтоване навчання саме з організацією освітньої, виробничої і переддипломної практик студентів з метою найбільш повного «занурення» в професійне середовище. За висновками вчених, без набуття досвіду діяльності освіта не може бути практико-зорієнтованою. Принциповою відмінністю практико-зорієнтованого навчання від традиційного предметно-зорієнтованого навчання є різні цільові настанови та форми організації освітнього процесу. В системі предметно-зорієнтованого навчання пріоритетне місце займає трансляція знань без акценту на формування у студентів умінь практичної діяльності. Тому, педагогічна практика виступає реальною професійно-адаптивною платформою де активно здійснюється процес самовизначення і розвитку професійної ідентифікації майбутнього педагога.

Таким чином, професійне самовизначення майбутнього учителя музичного

мистецтва в процесі педагогічної практики розуміємо як складний, цілеспрямований, усвідомлений процес реалізації перспективи свого професійного і особистісного розвитку через трансформування системи особистісних цінностей і професійно-педагогічних настанов, ідентифікації себе з новою соціальною роллю майбутнього учителя музичного мистецтва.

Література:

1. Кучеренко Є. Професійне самовизначення особистості як психолого-педагогічна проблема. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2008. Серія 12. Психологічні науки, №22 (46). – С. 230 – 237.
2. Пріма Р.М. Формування професійної мобільності майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія. Дніпропетровськ: ІМА-прес. 2009. С. 367
3. Синякова, В. Б. (2014). Професійне самовизначення особистості. http://kyivobl.man.gov.ua/zakhody/Poradi_psihologa/PROFESIJNE_SAMOVIZNACHENNJA_OSOBISTOSTI/

Андрєєва А.О.,

магістрантка ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»
Науковий керівник – Г.О.Реброва, к.пед.н.

АНСАМБЛЕВЕ МУЗИКУВАННЯ У ВОКАЛЬНІЙ СТУДІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОНРІЄНТАЦІЙ ПІДЛІТКІВ

Анотація

У статті акумульовано результати власного досвіду педагогічної практики у галузі ансамблевого музикування із підлітками – студентами Одеського Національного Економічного університету. Розглянуто особливості інтеграції ансамблевого музикування у процес виховної роботи у непрофільному ВУЗ з метою формування ціннісних орієнтацій підлітків.

Ключові слова: підлітки; ансамблеве музикування; ціннісні орієнтації; естрадний вокал; психологічна та виховна робота; індивідуальний підхід; особистісні якості.

Вступ. Для написання даної статті використано власний досвід педагогічної практики ансамблевого музикування з підлітками – студентами Одеського Національного Економічного університету (далі – ОНЕУ). Ансамблеве музикування у непрофільному ВНЗ має відмінні риси та свої переваги. Тому у даній